

KLAGANDE

Migrationsverket
Enheten för statliga ersättningar
Box 142
931 22 Skellefteå

MOTPART

Härnösands kommun
871 80 Härnösand

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Umeås dom den 22 maj 2017 i mål nr 2243-16,
se bilaga A

SAKEN

Ersättning för asylsökande

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten ändrar förvaltningsrättens dom och fastställer
Migrationsverkets beslut.

YRKANDEN M.M.

Migrationsverket yrkar att kammarrätten ska fastställa verkets beslut att inte bevilja statlig ersättning för kommunens kostnader för god man för det ensamkommande barnet för det tredje kvartalet år 2016. Till stöd för sin talan anför Migrationsverket bl.a. följande. Godmanskapet upphör automatiskt när en person fyller 18 år. Beslut fattades den 11 januari 2016 att avvisa ansökan om uppehållstillstånd samt att skriva upp åldern på det ensamkommande barnet till över 18 år. Den gode mannen borde rimligtvis ha begärt sitt entledigande eftersom den personen deltog vid mötet hos Migrationsverket när åldersuppskrivningen diskuterades. Det finns inte något utrymme att bevilja statlig ersättning för arvode till god man för tiden efter åldersuppskrivningen. Migrationsverket har ingen underrättelseskyldighet mot Härnösands kommun. Uppgifterna är föremål för sekretess.

Härnösands kommun anser att överklagandet ska avslås och anför till stöd för sin inställning bl.a. följande. Den gode mannen hör inte till den kommunala organisationen och överförmyndarens eventuella beslut att godmanskap ska upphöra är beroende av att överförmyndaren får vetskap om att barnet har blivit föremål för en åldersuppskrivning. Enligt Justitieombudsmannen bör det krävas ett särskilt beslut från överförmyndaren i dessa fall och godmanskapet upphör inte automatiskt. Enligt Migrationsverkets egna rutiner finns en underrättelseskyldighet mot överförmyndaren, exempelvis vad gäller kommunplacering och åldersuppskrivning. Bestämmelsen om kommunikering med part i 21 § förvaltningslagen (1986:223) bör tillämpas analogt.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Frågan i målet är om kommunen har rätt till ersättning från Migrationsverket för kostnader för god man till ett ensamkommande barn som har fått sin ålder uppskriven till 18 år eller äldre.

Rätten till ersättning regleras i 8 § förordningen (2002:1118) om statlig ersättning för asylsökande m.fl., (asylersättningsförordningen). Asylersättningsförordningen har numera upphävts men gäller fortfarande i fråga om kostnader som uppkommit före den 1 juli 2017. Av angiven bestämmelse framgår att en kommun har rätt till ersättning för kostnader för god man till ensamkommande barn som omfattas av 1 § första stycket 1 och 2 lagen (1994:137) om mottagande av asylsökande m.fl. Av 5 § tredje stycket lagen (2005:429) om god man för ensamkommande barn framgår att ett godmanskap upphör automatiskt när barnet fyller 18 år.

Migrationsverket har i beslut den 11 januari 2016 tagit ställning till den berörda personens ålder och funnit att han är äldre än 18 år. Enligt kammarrättens mening saknas det anledning att i detta mål, som enbart gäller en kommuns rätt till ersättning från staten för kostnader för god man, frångå denna bedömning. Någon lagstadgad skyldighet för Migrationsverket att underrätta överförmyndaren om den ändrade åldern finns inte. Kommunen har således inte rätt till ersättning för kostnader för god man för den i målet aktuella personen under det tredje kvartalet 2016. Migrationsverkets överklagande ska därför bifallas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 1).

✓ kammarrättsråd
ordförande

kammarrättsråd
referent

tf. kammarrättsassessor

---

föredragande jurist

KLAGANDE

Härnösands kommun
871 80 Härnösand

MOTPART

Migrationsverket
Mottagningsenheten i Skellefteå
Box 142
931 22 Skellefteå

ÖVERKLAGAT BESLUT

Mottagningsenheten i Skellefteå, Migrationsverkets beslut 2016-11-24,
diariernr

SAKEN

Ersättning för kostnader för god man för ensamkommande barn enligt 8 §
förordning (2002:1118) om statlig ersättning för asylsökande m.fl.
(förkortas nedan asylersättningsförordningen)

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten förklarar Härnösands kommun berättigad till ersättning
för arvode till god man för MA avseende den i målet aktuella tiden. Målet
återförvisas till Migrationsverket för ställningstagande till och beslut om
beloppets storlek.

BAKGRUND OCH YRKANDEN

Härnösands kommun (kommunen) ansökte om ersättning för kostnader för arvode avseende god man för MA för kvartal 3, 2016. Migrationsverket avslog ansökan i sin helhet. Som skäl för beslutet angav Migrationsverket följande. MA blev den 11 januari 2016 uppskriven i ålder. I och med att MA är 18 år omfattas denne inte av asylersättningsförordningen därefter. Verket har i bedömningen utgått från ett underrättelsekvitto den 11 februari 2016.

Härnösands kommun yrkar att sökt ersättning ska beviljas.

Migrationsverket motsätter sig bifall till överklagandet.

UTREDNINGEN

Kommunen anför bl.a. följande. Överförmyndarenheten har inte mottagit någon form av underrättelse, information eller på annat sätt meddelats om att MA inte omfattas av LMA. Migrationsverket hänvisar till underrättelsekvitto från den 11 februari 2016. Av kvittot framgår inte att överförmyndarenheten har fått del av informationen. Först genom Migrationsverkets avslagsbeslut den 24 november så har Överförmyndaren fått vetskap om MA:s förhållanden. Överförmyndaren har således av förklarliga skäl betalat arvode för hela den period under kvartal 3 som sedan återsöks hos Migrationsverket. Den gode mannen företräder inte överförmyndarnämnden och hör inte till kommunens organisation och kan inte heller förväntas vidarebefordra Migrationsverkets beslut. Enligt Migrationsverket ska överförmyndaren i vistelsekommunen meddelas vid beslut om åldersuppskrivning men detta har inte skett. MA har i aktuellt fall bott kvar på det HVB-hem för ensamkommande barn där han var placerad. Migrationsverket har inte meddelat socialtjänsten att MA var åldersuppskriven och att han därmed skulle kallas till samtal och flyttas till annat boende. Detta skedde först i december 2016.

Migrationsverket anför bl.a. följande. Den 11 februari 2016 meddelade Migrationsverket MA att verket beslutat att skriva upp hans ålder och att han därmed kommer att behandlas som vuxen. Den gode mannen var närvarande när MA fick underrättelse om detta. MA omfattades inte längre av LMA under tredje kvartalet 2016 och godmanskapet kan inte anses ska kvarstå då personen bedömdes som vuxen redan i februari 2016. Då god man medverkat i vid återvändarsamtalet har denne fått relevant information som gör att denne bör ha insett att dennes tjänster inte kommer att behövas inom en snar framtid och god man borde därför ha ansökt om sitt entledigande.

RÄTTSLIGA UTGÅNGSPUNKTER

I 1-3 §§ lagen (2005:429) om god man för ensamkommande barn anges bl.a. följande. Om ett barn under 18 år vid ankomsten till Sverige är skilt från båda sina föräldrar eller från någon annan vuxen person som får anses ha trätt i föräldrarnas ställe, ska överförmyndaren förordna en god man att i vårdnadshavares och förmyndares ställe ansvara för barnets personliga förhållanden och sköta dess angelägenheter. Enligt 5 § samma lag upphör godmanskapet utan särskilt beslut när barnet fyller 18 år.

Av 7 § följer att ansökan om upphörande av godmanskap eller entledigande av en god man får göras av barnets föräldrar eller någon annan vuxen person som får anses ha trätt i föräldrarnas ställe samt av den gode mannen. Överförmyndaren får också självmant ta upp frågan.

Vidare följer av 12 § jämfört med 12 kap. 16 § föräldrabalken bl.a. att en god man har rätt till skäligt arvode för uppdraget. Enligt 8 § asylersättningsförordningen har en kommun rätt till ersättning för kostnader för god man till ensamkommande barn som omfattas av 1 § första stycket 1 och 2 LMA.

Kammarrätten i Göteborg har i dom den 13 december 2011 mål nr 30147-11 uttalat bl.a. följande. I målet är det ostridigt mellan parterna att Migrationsverket anvisat BHR till Göteborgs stad den 14 januari 2009, att socialtjänsten i Göteborgs stad därefter utifrån sitt lagstadgade ansvar har utgett bistånd enligt socialtjänstlagen samt att Migrationsverket i skrivelse daterad den 8 april 2009 har meddelat Göteborgs stad att man vid en ändrad åldersbedömning skrivit upp BHR:s ålder till 19 år. Rätt till ersättning enligt 7 § asylersättningsförordningen för tid efter meddelandet om ändrad åldersbedömning föreligger därför inte.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Migrationsverket har hänvisat till att MA den 11 januari 2016 skrevs upp i ålder så att denne då ansågs vara äldre än 18 år. Kammarrätten i Göteborg har i en dom den 13 december 2011 i mål nr 3014-11 bedömt att rätt till ersättning enligt förordningen inte föreligger för tid efter att kommunen meddelats om ändrad åldersbedömning.

Ersättning betalas ut till kommunen och fråga är alltså om kommunen fått veta att det skett en åldersuppskrivning av MA.

Migrationsverket har i sitt beslut hänvisat till ett underrättelsekvitto från den 11 februari 2016. Kommunen har gett in en kopia på kvittot till förvaltningsrätten. Av detta framgår inte på något sätt att kommunen fått del av information om uppskrivning av MA:s ålder.

Migrationsverket har vidare hänvisat till att gode mannen fått kännedom om åldersuppskrivningen vid ett samtal med det ensamkommande barnet och att den gode mannen bort underrätta kommunen om detta och begära sitt entledigande. Den gode mannen är inte anställd av kommunen och denne har inte har någon upplysningsskyldighet mot kommunen eller en skyldighet att begära sitt entledigande. Förvaltningsrätten anser därför att det

förhållandet att Migrationsverket underrättat den gode mannen kommunens rätt till ersättning inte ska medföra att kommunen fått kännedom om att Migrationsverket skrivit upp MA:s ålder.

Fråga är om kommunen i övrigt fått kännedom om att Migrationsverket skrivit upp MA:s ålder. Något annat som visar att kommunen fått kännedom om åldersuppskrivningen har inte åberopats. Snarare talar det mejl som kommunen gett in från en person på Migrationsverket mot att någon annan form av underrättelse skett till kommunen.

Sammantaget har det inte på något sätt framkommit att kommunen fått meddelande om åldersuppskrivningen förrän i samband med det nu överklagade beslutet. Förvaltningsrätten finner därför att kommunens överklagande ska bifallas och att kommunen har rätt till ersättning enligt 8 § asylersättningsförfordningen.

Det får ankomma på Migrationsverket att närmare ta ställning till storleken på det yrkade ersättningsbeloppet.

AR, se bilaga (DV 3109/1C)

I avgörandet har tf. rådmannen
nämndemännen
deltagit. Domarna är eniga.

samt
och